

Skolens plan for trygt og godt skolemiljø

1. Skolens visjon/mål for et trygt og godt skolemiljø

Retten til eit trygt og godt skolemiljø (12-2)

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig. (Overordnet del 2.1)

Elevens identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi. Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring. I det daglige arbeidet spiller derfor elevenes faglige og sosiale læring og utvikling sammen.

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. (Overordnet del 3.)

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser.

Skolemiljø omfatter det fysiske miljøet, det psykososiale miljøet og læringsmiljøet.

Mål for skolemiljøet: Elevene skal oppleve og mestre å være i et fellesskap.

2. Skolens felles forståelse og holdninger

Skolen gjennomgår årlig planen for et trygt og godt skolemiljø ved skolestart for å få en felles forståelse av begreper som mobbing, krenkelser, utenforskap, nulltoleranse, slik at skolen vet hva de skal følge med på, og er i stand til å ta elevenes subjektive opplevelse på alvor. Krenkelser omhandler rasisme, seksuell trakassering og andre hatefulle ytringer, knyttet til religion, livssyn, legning/levestil eller funksjonsevne. De ansatte kvitterer ut at planen er lest.

Undervisningen skal være fellesskapsorientert og skape tilhørighet og verdighet. Eleven skal oppleve å være en verdig deltager i klassens formelle og uformelle fellesskap. Ansvar ligger hos de voksne pedagogene, men kan ikke realiseres uten elevenes aktive deltagelse og medvirkning i undervisningen. De voksne skal utfordre mobbing ved å styrke tilhørighet, trygghet og et demokratisk fellesskap i klassen. Undervisningen skal samle og engasjere, den skal være kontekstnær og meningsfull, og med praktisk tilnærming til teorien. Undervisningen skal være

elevaktiv og utforskende. Undervisningen skal gi mulighet for at elevene lærer av og med hverandre.

Fellesskapsorientert mobbesyn:

«Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.»

(Helgeland & Lund 2020)

5 grunnleggende faktorene for et trygt og godt skolemiljø:

Analyse og arbeidsmodell, *Trygt og godt skolemiljø 2021*

Med omsorgsfull kontroll mener vi:

Struktur og rutiner: Ha klare regler og rutiner som gir forutsigbarhet og trygghet. Dette hjelper elevene å forstå hva som forventes av dem og hvordan de kan oppnå suksess.

Empati og forståelse: Vise forståelse for elevenes individuelle behov og utfordringer. Dette kan innebære å tilpasse undervisningen og gi ekstra støtte der det trengs. **Positiv forsterkning:** Bruke ros og anerkjennelse for å motivere og oppmuntre elevene. Dette bidrar til å bygge selvtillit og fremme et positivt læringsmiljø. Omsorgsfull kontroll handler altså om å kombinere fasthet med varme, slik at elevene kan utvikle seg både faglig og sosialt i et trygt og støttende miljø.

Med relasjoner mener vi: Å bygge sterke, positive relasjoner mellom lærere og elever. Dette skaper tillit og gjør det lettere for elevene å akseptere veiledning og regler.

Med hjem-skole-samarbeid mener vi:

Skolen arbeider for et godt samarbeid med hjemmene. Skolens erfaring er at åpenhet og dialog fremmer godt samarbeid og enighet rundt holdninger. Kontaktlærer skal ukentlig være i telefonisk-/e-post-kontakt med foresatte for å informere og diskutere elevens faglige og sosiale utvikling. Ved større behov skal dialogen være hyppigere. Telefonsamtalene dokumenteres i telefonlogg. Det skal være to utviklingssamtaler pr. år med elev og foresatte til stede. Elevens psykososiale miljø berøres i alle utviklingssamtaler med elever og foresatte. Tverrfaglige møter avholdes jevnlig, og etter behov. Mobbing og krenkende atferd er tema på skolens foreldremøter. Dersom en elev eller foresatt henvender seg til skolens ansatte med en bekymring rundt elevens psykososiale miljø, plikter skolen å behandle henvendelsen etter gjeldende regler. Skolen kan være en rådgivende instans for foresatte.

Med læreplanforståelse og elevenes læring mener vi:

Undervisningen skal være fellesskapsorientert og skape tilhørighet og verdighet. Eleven skal oppleve å være en verdig deltager i klassens formelle og uformelle fellesskap. Ansvaret ligger hos de voksne pedagogene, men kan ikke realiseres uten elevenes aktive deltagelse og medvirkning i undervisningen. De voksne skal utfordre mobbing ved å styrke tilhørighet, trygghet og et demokratisk fellesskap i klassen. Undervisningen skal samle og engasjere, den skal være kontekstnær og meningsfull, og med praktisk tilnærming til teorien. Undervisningen skal være elevaktiv og utforskende. Undervisningen skal gi mulighet for at elevene lærer av og med hverandre.

Med vennskap og inkludering mener vi:

Å skape et miljø hvor alle elever føler seg velkomne, aksepterte og verdsatte.

Vennskap: Dette innebærer å fremme positive relasjoner mellom elevene. Skolen bør legge til rette for at elever kan bygge vennskap gjennom aktiviteter, gruppearbeid og sosiale arrangementer. Vennskap bidrar til elevenes trivsel og gir dem en følelse av tilhørighet.

Inkludering: Inkludering betyr at alle elever, uavhengig av bakgrunn, evner eller behov, skal ha like muligheter til å delta i skolens aktiviteter og læringsmiljø. Dette krever at skolen aktivt jobber for å bryte ned barrierer og fremme et inkluderende fellesskap.

Sosiale aktiviteter: Planlegging av sosiale aktiviteter som inkluderer alle elever er viktig for å bygge fellesskap og tilhørighet.

Empati og respekt: Å lære elevene å vise empati og respekt for hverandre er grunnleggende for å skape et inkluderende miljø. Dette gjøres gjennom undervisning som fremmer samarbeid og forståelse for andres perspektiver.

3. Medvirkning

Elevene medvirker i planlegging og gjennomføring av tiltak på følgende måte:

- Ukentlig elevsamtale med kontaktlærer
- Ukentlig klasseråd
- Månedlig elevråd

- De ansatte medvirker i planlegging og gjennomføring av tiltak på følgende måte:
- Teamtid
- Morgenmøter
- Styringsgruppe for et godt trygt skolemiljø
- Plangruppe
- Utviklingstid
- Planleggingsdager

Skolen involverer skolens rådsorganer og utvalg i arbeidet med trygt og godt skolemiljø på følgende måte:

- Driftsstyret ivaretar SMU sin rolle
- Foreldrekontaktene i Driftsstyret ivaretar FAU sin rolle. Foreldrene står fritt til å opprette FAU.

Skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12 på følgende måte:

- Foreldremøte
- Skolens hjemmeside

4. Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet

Evalueres hvert år i april i skolens plangruppe, der teamledere og skolens ledelse møtes.

5. Årshjul

Dypdykk i enkeltelever 4 ganger i året med hele teamet og ledelsen.

Åpen dag

Julemarked

Temauker

Suppekvelder

Idrettsdager

Elevundersøkelse

Årshjul

Aktiviteter og tiltak på skolenivå

Tid	Aktivitet/tiltak	Hensikt	Organisering	Ansvar
April	Evaluerer plan for trygt og godt skolemiljø	Systematikk og rutiner	Evalueres av skolens ledelse og plangruppe	Rektor
Ved skolestart	Planen gjennomgås på planleggingsdagene. De ansatte kvitterer ut at de har lest og forstått innholdet	Etablere felles forståelse, reaksjoner og holdninger i personalet i forhold til regler og normer ved skolen	Felles gjennomgang	Rektor
Ved skoleoppstart	Alle ansatte ute i skolegården tilgjengelig for elevene	Trygge nye og gamle elever etter behov.	Alle ansatte aktiviseres	Alle ansatte
August/september	Forsterket tilsyn i alle friminutt	Økt trivsel og trygghet i friminuttene	Opprettholdes frem til høstferien	Alle ansatte
September	Informere foresatte om elevenes rettigheter og skolens aktivitetsplikt ifølge Opplæringslovens kap.12	Gi nødvendig informasjon, legge til rette for et godt skole-hjem samarbeid	Informasjon på høstens foreldremøter, samt legge ut skriftlig info på hjemmesiden	Rektor
Hele året, oppstart september	Aktiviteter i friminuttene/lunsjen	Styrke fellesskap og forebygge mobbing	Åpen gymsal daglig med voksenstyrte aktiviteter	Alle ansatte
Hele året, månedlige møter	Elevråd	Sørge for god kontakt mellom klassene og skoleledelsen. Styrke fellesskapet mellom elevene. Medvirkning ift skolemiljøet	Elevrådsmøter, en representant fra hver klasse	Ledelsen
Kvartalsvis	Driftsstyre	Ivaretar FAU og SMU	Rektor informerer om skolemiljøet og annen relevant info uten å komme i konflikt med taushetsplikten	Rektor
Hver 14 dag	Ressursteam	Informasjon og drøfting av tiltak overfor elever ift faglige og sosiale utfordringer. Oversikt, kontinuitet og samarbeid i forhold til sårbare elever	Teamet består av PPT, ledelsen, helseyskepleier ved behov og kontaktlærer/teamleder	Rektor og hele teamet
Okt/nov	Elevundersøkelsen	Få informasjon om hvordan elevene opplever skolen og skolemiljøet	Undersøkelsen gjennomføres elektronisk. Resultatet danner grunnlag for evaluering og evt. endringer av planer/rutiner. I tillegg evalueres undersøkelsen i plangruppa	Ledelsen og kontaktlærerne
Feb/mars	Foreldreundersøkelsen	Få informasjon om hvordan foresatte opplever skolen og skolemiljøet inkl. Aktiv	Undersøkelsen sendes ut elektronisk til en foresatt per elev. Resultatet danner grunnlag forevaluering og evt endringer av planer/rutiner	Rektor
Daglig	Morgenmøtet	Gi daglig oppdatering mellom ansatte på viktige og betydningsfulle hendelser og spesifikke elevsaker	Alle ansatte møtes 08.15 mandag til fredag	Ledelsen
Ukentlig	Ukesfremlegg fra gruppene om elevenes psykososiale miljø	Få innblikk i elevenes skolehverdag faglig og psykososialt	Legges frem på fredager i et forlenget morgenmøte	Lærerne

6. Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø

Før skolestart

- Teamlederseminar gjennomføres der elevene fordeles i grupper etter interesse, personlighet og behov.
- Kontaktlærer tildeles eleven etter individuell vurdering.
- Kontaktlærer setter seg inn i elevens utfordringer og behov.
- Oppstartsmøter/overføringsmøter gjennomføres med laget rundt eleven.
- Kontaktlærer ringer foresatte uken før skolestart.
- Plassering i klasserom avklares.
- Reise til og fra skolen avklares.
- Individuelle behov avklares.

Ved skolestart

- Skolestarten skal være vel forberedt fra skolens side der møtet mellom elev og lærer skal være planlagt. Læreren møter klassen/gruppen på en måte som signaliserer trygg ledelse og ivaretagelse som basis for gjensidig tillit. Læreren er ansvarlig for dette.
- Elev og foresatte gjøres kjent med Osloskolens ordensreglement. Kontaktlærer er ansvarlig for dette. Reglementene finnes på skolens hjemmeside: [Vestre Aker skole](#)
- Rektor går gjennom denne handlingsplan med alle ansatte ved begynnelsen av hvert nytt skoleår. Alle ansatte kvitterer for at de har lest planen og kjenner til sin varslingsplikt. Kvitteringsskjema lagres.

Undervisning

- Undervisningen skal være fellesskapsorientert og skape tilhørighet og verdighet. Eleven skal oppleve å være en verdig deltager i klassens formelle og uformelle fellesskap. Ansvar ligger hos de voksne pedagogene, men kan ikke realiseres uten elevenes aktive deltagelse og medvirkning i undervisningen.
- De voksne skal utfordre mobbing ved å styrke tilhørighet, trygghet og et demokratisk fellesskap i klassen.
- Undervisningen skal samle og engasjere, den skal være kontekstnær og meningsfull, og med praktisk tilnærming til teorien. Undervisningen skal være elevaktiv og utforskende.
- Undervisningen skal gi mulighet for at elevene lærer av og med hverandre.

Inspeksjonsrutiner i friminutt og ved overganger i undervisning

- Det er lærerens ansvar å være undrende og oppsøkende i forhold til situasjoner som kan oppstå eller har oppstått når elevene er i friminutt eller overganger i undervisningen.
- Det utarbeides årlig inspeksjonsplaner der minimum en ansatt fra hver gruppe er tilgjengelig for elevene 10 minutter før skoledagens start, 10 minutter etter skoledagens slutt, samt i alle friminutt.
- De som har inspeksjon, skal ha tilsyn med alle områdene på skolen der elevene kan oppholde seg. Områdene som skal prioriteres er: Gangen utenfor toalettene, hallen, storsalen, gymsalen, datarom, porten (taxi-oppmøteplass), hagen og borggården.
- Det utarbeides egen inspeksjonsplan for de styrte aktivitetene som foregår i lunsjpausen i gymsalen og storsalen, samt på Verdensrommet og rundt bordtennisbordet.
- Ledelsen ved skolen er til stede i skolegården/hallen 08.50 - 09.05 for å hilse elevene velkommen til en ny skoledag.
- Ledelsen ved skolen skal være synlige i elevmiljøet og gjennomføre inspeksjon så ofte som mulig.
- Skolens miljøarbeidere gjennomfører inspeksjon så ofte som mulig og holder "Verdensrommet" åpent ved behov.
- Elevene har kun tillatelse til å forlate skolens område i skoletiden etter avtale.
- Går elever utenfor skolens område uten avtale skal den voksne som oppdager dette følge etter dersom det er mulig.

Lunsj

- Det er felles lunsj i matsalen hver dag fra 11.25-12.00 med sittetid til 11.35.
- Lunsjen er et gode for elevene, de må ikke spise, eller har krav på mat.
- Hver gruppe har et fast bord og faste plasser i matsalen. Elever og lærere sitter sammen. Øvrig personale bidrar med tilstedeværelse.
- Elever som ikke deltar i lunsjen, blir fulgt opp av teamet.
- Unntaksvis kan det lages avtaler der det spises i klasserom.
- Elever får opplæring i rutiner og forventninger for matsalen, og det forventes at elevene bidrar til at matsalen er en trygg arena for alle skolens elever under spisesituasjonen.

Organisering av undervisning, små grupper

- Skolens elever er delt inn i grupper av 7-8 elever. Til dette knyttes 4-6 voksne.
- Det er de ansattes ansvar å jobbe forebyggende og grensesettende med holdninger i alle undervisningssituasjoner etter læreplanens overordnede del, samt inn i fag der det er naturlig å behandle temaet, både teoretisk og praktisk.
- Lærerne og miljøterapeutene skal trene elevene i sosial kompetanse.

Relasjon lærer - elev

- Det er læreren som er ansvarlig for å skape en god relasjon mellom elev og seg selv.
- Hver lærer har vanligvis kontaktlæreransvar for maksimalt 2 elever.
- Kontaktlæreren er ansvarlig for at problemstillinger rundt mobbing og krenkende atferd tas opp i samtaler jevnlig.
- Det gjennomføres systematiske elevsamtaler. Elevsamtalene loggføres.
- Skolen organiseres slik at den enkelte lærer kontinuerlig har forutsetninger for å bygge relasjon til enkelteleven. Læreren jobber for en god relasjon til hver enkelt elev gjennom systematisk å sette seg inn i og forstå elevenes utfordringer og forutsetninger.
- Der det er aktuelt settes mål for eleven i forbindelse med elevens individuelle opplæringsplan (IOP) eller skriftliggjøres i andre kontrakter.

Relasjon lærer - klasse/gruppe

- Lærerne utøver tydelig klasseledelse på en slik måte at klassen/gruppen oppleves som et trygt sted for alle elevene.
- Læreren stiller krav ut fra skolens felles forventninger/ordensreglementet og elevens individuelle forutsetninger.
- Det utarbeides klasseregler og det arbeides kontinuerlig med relasjonene i gruppen.

Relasjonen elev - elev

- Det å skape gode rammer for utviklingen av relasjonene mellom elev og elev er skolens ansvar. Ansatte veileder elevene i samspillet seg imellom. Elevene skal utvikle kunnskap om temaet og bygge opp holdninger som vil motvirke uønsket atferd. Temaer som toleranse og inkludering gjennomsyrrer undervisningen. Elevene skal få lov til å feile, for så å involveres i arbeidet med å endre atferd.

Skolens samarbeid med hjemmene

- Skolen arbeider for et godt samarbeid med hjemmene. Skolens erfaring er at åpenhet og dialog fremmer godt samarbeid og enighet rundt holdninger. Kontaktlærer skal ukentlig være i telefonisk-/e-post-kontakt med foresatte for å informere og diskutere elevens faglige og sosiale utvikling. Ved større behov skal dialogen være hyppigere. Telefonsamtalene dokumenteres i telefonlogg.
- Det skal være to utviklingssamtaler pr. år med elev og foresatte til stede. Elevens psykososiale miljø berøres i alle utviklingssamtaler med elever og foresatte.
- Tverrfaglige møter avholdes jevnlig, og etter behov.
- Mobbing og krenkende atferd er tema på skolens foreldremøter.
- Dersom en elev eller foresatt henvender seg til skolens ansatte med en bekymring rundt elevens psykososiale miljø, plikter skolen å behandle henvendelsen etter gjeldende regler.

- Skolen kan være en rådgivende instans for foresatte.

Elevrådet

- Rektor og assisterende rektor deltar i elevrådets månedlige møter. Hvert elevrådsmøte har elevenes psykososiale miljø på agendaen, og det etterspørres spesifikt om elevrådet kjenner til elever som mobbes eller utsettes for krenkende atferd, eller om de vet om elever som utøver mobbing eller krenkende atferd.
- Det gjennomføres klasseråd med jevne mellomrom. Lærerne og elevrådsrepresentantene ansvarliggjøres for å fremme et trygt, godt og inkluderende skolemiljø. Elevrådsrepresentantene leder klasserådet.
- Elevrådet kan gjennomføre trivselsfremmende og inkluderende aktiviteter og tiltak for et godt skolemiljø, f. eks "hemmelig venn", friminuttaktiviteter, ballspillturneringer og forskjellige konkurranser.

Årlig elevundersøkelse av omfanget av mobbing ved skolen

- Alle elever gis mulighet til å ta Elevundersøkelsen hver høst. Her vil omfanget av hvorvidt eleven opplever et trygt, godt og inkluderende skolemiljø bli avdekket. Tilbakemeldingene fra denne diskuteres i skolens Elevråd og i skolens AMU. Eventuelle tiltak iverksettes av rektor.

Driftsstyret

- Hvert driftsstyremøte har § 12-2 på agendaen under "Aktuelt skolestoff" hvor Rektor og Elevråd melder tilbake til Driftsstyret om status. Det er to foreldrerepresentanter i Driftsstyret. SMU sin rolle ivaretas av Driftsstyret.

Ansattes møtetid

- Skolen gjennomfører hver dag et morgenmøte der hele personalet er til stede for å utveksle opplysninger som er nyttige å vite om for dagens organisering og tilrettelegging av undervisningen. Alvorlige elevsaker blir diskutert og løsninger foreslått og fulgt opp.
- Skolen jobber med elevenes psykososiale miljø i skolens fellestid og teamtid. Det legges frem elevsaker og -case til drøfting av felles forståelse og praksis.
- Fire ganger i semesteret samles teamet og hele skolens ledelse for å diskutere alle elevene mer inngående.

Ressursteam

- Det gjennomføres ressursteam hver 14. dag der elever og skolens tilrettelegging for læring og elevens læringsmiljø diskuteres med skolens PPT-rådgiver. Skolen driver tverrfaglig samarbeid med andre instanser i elevsaker, for eksempel Barneverntjenesten, Politiet, Barne- og ungdomspsykiatrien, Helsevesenet, institusjoner og andre skoler.

Helsesykepleier

- Ved behov kan alle elever ved skolen henvende seg helsesøster som er tilknyttet skolen. Helsesøster er til stede 3 timer på skolen hver uke. Elever kan ringe eller sende e-post ved mer akutt behov. Man kan være anonym. Tilbudet skal være et lavterskeltilbud. Helsesykepleier kan delta i ressursteam og tverrfaglige møter.

Elevsamtalen

- Hver enkelt kontaktlærer har ansvar for å jevnlig gjennomføre forberedte elevsamtaler som dokumenteres. Elevsamtalen brukes til faglig og sosial utvikling, samt kartlegging av elevens psykososiale miljø.

Sosiallærerfunksjonen

- Alle kontaktlærere er via instruksen for kontaktlærer ilagt en sosiallærerfunksjon. Dette innebærer et ansvar for alle skolens lærere til å arbeide for elevenes miljø og trivsel, og gjennomføre tiltak som øker trivsel til elevene.

Politikontakt

- Skolen har egen kontaktperson i forebyggende Politi på Majorstua. Politiet kan aktivt bistå skolen i saker der elever blir utsatt for hendelser som er av en kriminell karakter og hendelser som påvirker enkeltelevens psykososiale miljø i en negativ retning. En viktig oppgave for Politiet er å jobbe forebyggende.

Julemarked, Åpen dag og Aktivitetsdag

- Åpen dag som er en tradisjon på skolen. Her møtes elever, nye elever, foresatte, lærere, naboer og tidligere elever til sosialt samvær i regi av skolen. Arrangementet har som formål å styrke skolemiljøet, vise skolens virksomhet utad og skape en forutsigbar og trygg ramme for elever som skal begynne på skolen den kommende høsten.
- Julemarked arrangeres i desember hvert år. Her har elever på tvers av grupper mulighet til å vise frem og selge ulike arbeid som de har laget i løpet av høsten. Arrangementet har også et sterkt fokus på det sosiale. Elever har mulighet til å være sammen med andre elever og ha en rolig førjulssamling.
- Aktivitetsdag for alle elevene arrangeres en til to ganger i året. Her har alle elevene mulighet til å delta på et sosialt arrangement med fysisk og sosial samhandling i sentrum. Elevene får mulighet til å vise sine ferdigheter utenfor klasserommet i en miljøskapende setting.

Heldagsskolen – Aktiv etter skoletid (... i skoletid)

- Vestre Aker skole tilbyr voksenstyrte læringsstøttende aktiviteter etter vanlig skoletid på mandag, tirsdag, onsdag og torsdag. Aktivitetene er frivillige og styres av skolens miljøterapeuter. Dette er en god arena for å trene sosialt samspill, noe som vil påvirke det psykososiale miljøet ved skolen.

- De samme reglene for et trygt, godt og inkluderende miljø gjelder også for Aktiv etter skoletid.
- Miljøterapeutene har plikt til å utrede om krenkende atferd er til stede dersom mistanke foreligger. Mistanken formidles kontaktlærer og rektor, og følges opp på samme måte som i skoletiden.
- Skolen arrangerer hvert år sommerleir de to første ukene etter skoleslutt. Nye elever ved skolen gis anledning til å delta. Fokus er på å bygge relasjoner.
- Skolen arrangerer HøstAktiv de tre første dagene i skolens høstferie.
- Skolen arrangerer VinterAktiv de tre første dagene i skolens vinterferie.
- Skolens miljøterapeuter går turnus, og på dagvaktene supplerer de undervisningstilbudet med å delta på undervisningsopplegget eller lage et mer miljørettet undervisningstilbud for elevene.

Digital mobbing og nettvett

- Lærerne forsøker å avdekke elevenes liv på nettet gjennom samtaler med elevene.
- Skolen kontrollerer elevenes bruk av elektroniske hjelpemidler i undervisningen, og begrenser bruken om nødvendig.
- Nettvett er en integrert del av undervisningen og skolen bryr seg om elevenes liv på nettet og i sosiale medier.
- Skolen formidler holdninger og grenser i tråd med hva vi mener er allment akseptert i samfunnet.

Ekskursjoner

- Lærerne risikovurderer skriftlig hver ekskursjon med tanke på bemanning og elevsammensetting.
- Lærerne skal gripe fatt i eventuelle hendelser på vanlig måte.
- Lærerne skal være oppmerksomme på den noe mer uoversiktlige undervisningssituasjonen og at elevene kan benytte anledningen til å "blikke", sende meldinger, si stygge kommentarer, true, fryse ut, mm.

Reise til og fra skolen med taxi

- Samkjøring av elever i taxi er en utfordring for skolen. Skolen er uten mulighet til å innvirke på sammensettingen av elever i taxiene. Skolen er heller ikke til stede i taxiene.
- Ved singelkjøring undersøker kontaktlærer om transporten foregår i sømmelige former ved å samtale med eleven og foresatte.
- Uønskede hendelser følges opp av skolen.
- Informasjonsbrev blir sendt alle faste sjåfører om deres plikter i forbindelse med krenkende atferd under transporten.

Jentegruppe

- Personal fra skolen samler alle skolens jenter til Jentegruppe med ujevne mellomrom. Arenaen er til for at jentene skal lære å omgås hverandre, samt å kunne diskutere og lære mer spesifikt om de utfordringene jenter står ovenfor.

Meldeskjema

- Styringsgruppa for arbeidet med Kapittel 12 har utarbeidet et meldeskjema for å varsle om mulig brudd på Opplæringslova Kap. 12. Skjemaet finnes lett tilgjengelig for ansatte, både elektronisk og i papirform.

7. Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø

Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever.

- Gjennom samtaler/møter med tidligere skole, foresatte og elev før eleven starter.
- Gjennom møter/samtaler med andre instanser som er inne.
- Gjennom teamseminar der vi går igjennom alle gamle og nye elever for sammensetting i grupper.
- Elever tas opp på hvert morgenmøte med hele personalet.
- Vi har ukes fremlegg fra teamene hver fredag.
- Vi har 4 dypdykk i elevene med teamene der hele ledelsen er til stede.

Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet (første delplikt 12-4). Beskrivelse av hvilke undersøkelser/aktiviteter skolen gjennomfører systematisk for å skaffe seg informasjon om elevenes opplevelse av skolemiljøet.

- Lærerne har elevsamtaler hver uke.
- Skolemiljøet er et fast punkt på agendaen i elevrådet.
- Skolen har to utviklingssamtaler hvert år.
- Skolen har tverrfaglig møte hvert år
- Skolen innkaller til flere møter etter behov.
- Skolen deltar i Saltomøter.
- Skolen deltar i møter på andre arenaer ved behov.

Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen

Følges opp i plangruppa, elevrådet og driftsstyret.

8. Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)

Skolens aktivitetsplikt

5 delplikter:

Aktivitetsplikten, §12-4

Formålet med aktivitetsplikten er å sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Skolens aktivitetsplikt er delt i fem delplikter. Alle som arbeider på skolen har plikt til å *følge med*, *gripe inn* og *melde fra* hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skolen har videre plikt til å *undersøke* saken og *sette inn egnede tiltak* som sørger for at eleven får et trygt og godt skolemiljø. Rektor har det overordnede ansvaret for at dette blir gjort. Aktivitetsplikten innebærer også at skolen skal sørge for *elevenes medvirkning*. Dette gjøres ved at involverte elever blir hørt, og at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i skolens arbeid. Dette er beskrevet i [Opplæringsloven §10-1 og §10-2](#). Skolen må ta hensyn til barnets beste i alle vurderinger og handlinger for å oppfylle aktivitetsplikten. Det er elevens egne opplevelser som er viktige, og rettighetene påvirkes ikke av årsaken til hvorfor eleven ikke har det trygt og godt. Skolen har plikt til å informere elevene og foreldrene om rettighetene i forhold til trygt og godt skolemiljø, om skolens aktivitetsplikt og den muligheten som foresatte/elever har til å melde videre til Statsforvalteren. På Vestre Aker skole informerer vi alle foreldre på foreldremøtene om høsten og legger ut informasjon på skolen sin hjemmeside.

Plikt til å følge med

Alle skolens ansatte har plikt til å følge med på at elevene har et trygt og godt skolemiljø. For sårbare elever har vi en skjerpet plikt til å følge med. Sårbarhet kan for eksempel være knyttet til elevens religion, seksuelle orientering, kjønnsuttrykk eller funksjonsevne, men også til atferds- eller sosioemosjonelle vansker, eller forhold ved elevens familie og hjemmesituasjon. Plikten innebærer at de ansatte er årvåkne og aktivt observerer hvordan elevene agerer hver for seg og seg imellom. Å følge med er en forutsetning for at en skal få mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt. Ansatte skal ha en lav terskel for å bry seg om og med hva elevene driver med.

På Vestre Aker skole følger vi med slik:

- Vi har lav terskel for å bry oss om hva elevene driver med.
- Vi identifiserer og er bevisste på blindsoner og overganger.

- Vi tar ansvar, er aktive og årvåkne, og går ikke forbi.
- Vi har gode rutiner for tilsyn og en skriftlig oversikt over hvem som til enhver tid skal ha tilsyn i skolegårdens ulike soner.
- Vi håndterer konflikter/problematferd med en gang, og handler helst i forkant, før episoder eskalerer.
- Vi tar aktivt kontakt med elever som er alene.
- Vi vet hvem de sårbare elevene er og følger ekstra godt med på disse i friminuttene og i overgangssituasjoner.
- Kontaktlærer har jevnlig samtaler med sårbare elever for å sjekke om de opplever å ha et godt skolemiljø.
- Kontaktlærer har utviklingssamtaler med foresatte og elev to ganger i året.
- Kontaktlærer har elevsamtaler med alle elevene hver uke.
- Skolemiljøet er fast sak i elevråd.

Plikt til å gripe inn

Alle voksne har plikt til å gripe inn så langt som mulig for å stanse krenkelser. Plikten til å gripe inn er knyttet til krenkelser den ansatte selv er vitne til og som fortsatt pågår. Ofte vil det handle om umiddelbart å stanse negativ oppførsel eller en utfrysningssituasjon, eller stanse og irettesette elever som krenker andre elever verbalt. Plikten begrenser seg til inngrep som er mulig for den ansatte å gjennomføre, både av hensyn til elevene og seg selv. Hva som er mulig å gjennomføre for dem som arbeider på skolen, må derfor vurderes ut fra hensynet til dem og elevene. Det fysiske inngrepet kan ikke gå lenger enn nødvendig, og det skal stå i et rimelig forhold til de interessene som skal ivaretas ([Oppl.lov §13-4](#)).

Rektor skal sørge for at de ansatte vet hvordan de skal gripe inn. Skolen skal ha jevnlig FOMA kurs (Forebygging og mestring av aggresjon og vold) for å bidra til at de ansatte kan føle seg trygge på hvordan atferd forebygges og håndteres, lovlig, trygt og med respekt.

På Vestre Aker skole griper vi inn slik:

- Vi stopper negativ atferd på en tydelig og respektfull måte.
- Vi henvender oss til den enkelte elev - i stedet for til hele gruppa.
- Vi bruker få ord.
- I noen tilfeller kan det være behov for å gripe inn fysisk, for eksempel ved å skille elever som slåss.

Den som griper inn, melder fra til kontaktlærer. En enkelt-hendelse trenger ikke oppleves som alvorlig der og da, men på denne måten får kontaktlærer en samlet oversikt og kan bedre se hele bildet rundt eleven.

Plikt til å melde fra

Rektor skal sikre at alle som jobber i skolen, raskt melder fra dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Alle ansatte har

plikt til å melde fra ved mistanke om eller kjennskap til at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø. Terskelen for å melde fra skal være lav. At en elev sier fra at han/hun ikke opplever å ha det trygt og godt på skolen, oppfyller kravet til at den ansatte har "kjennskap". Meld fra til rektor om henvendelsen så fort en mottar meldingen, eller så fort en har mistanke om at en elev ikke har det trygt og godt. Bekymringsmeldinger fra foresatte varsles rektor samme dag. Rektor skal melde fra til skoleeier i alvorlige tilfeller. Alvorlige tilfeller kan være at ansatte krenker elever, digital mobbing på tvers av skoler, når flere elever har krenket en enkeltelev, eller i saker der skolen over tid ikke har klart å løse saken.

På Vestre Aker skole melder vi fra slik:

- Når en ansatt får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt, skal dette undersøkes via kontaktlærer, nærmeste leder slik at eleven kan ha en samtale med en av disse. Mistanken drøftes i morgenmøte/teammøte. Saken meldes også til rektor om man ser at dette bør gjøres. Rektor loggfører meldingene og informerer ressursgruppa på ukentlig møter.
- I tillegg til å melde fra skriftlig via e-post, kan bekymringen og igangsetting av videre undersøkelser drøftes med rektor/avdelingsleder/sosiallærer.
- Kontaktlærer informerer elevens foresatte om bekymringen (dersom den er meldt fra om av andre enn foreldrene), og om prosessen videre.

Plikt til å undersøke

Skolen skal undersøke alle saker der det er mistanke om, eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Undersøkelsene skal iverksettes straks. Skolen må benytte ulike og varierte måter å undersøke på. Situasjonen må belyses ved å hente inn nok informasjon til å kunne avdekke hva som har skjedd, og om en eller flere elever opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt. Undersøkelsene har som formål å få frem fakta om en situasjon, bakgrunnen for elevenes opplevelse og hvilke forhold i elevens omgivelser som påvirker hvordan eleven har det på skolen. Det viktigste i undersøkelsen er at vi snakker med de elevene det angår. Elevens stemme er viktig og skal alltid høres. Eleven skal få snakke med en person han/hun er trygg på og har tillit til. Rektor må sikre at alle involverte elever blir hørt.

Plikt til å sette inn tiltak og evaluere

Dersom undersøkelsene og analysen av disse viser at eleven ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal det settes inn egnede tiltak som sørger for at eleven får et trygt og godt skolemiljø. Det er elevens egen opplevelse som er avgjørende for om retten er oppfylt. Tiltakene må tilpasses den konkrete saken, og det er derfor viktig at tiltakene settes inn på bakgrunn av en grundig undersøkelse. Tiltakene skal være konkrete og bygge på faglige skjønnsvurderinger. Tiltak settes inn både på individ-, gruppe- og systemnivå. Tiltakene skal være lovlige. Sanksjoner skal være i tråd med ordensreglementet til Oslo

kommune. Plikten til å sette inn tiltak varer inntil eleven har et trygt og godt skolemiljø. Det innebærer at skolens plikt løper så lenge eleven opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt. Tiltakene skal drøftes og evalueres med eleven, foresatte og andre involverte parter. Det er viktig at elevens stemme blir hørt.

På Vestre Aker skole setter vi inn tiltak og evaluerer slik:

- Forslag til tiltak blir drøftet med elev og foresatte.
 - Kontaktlærer utarbeider en [aktivitetsplan](#) i samarbeid med andre involverte lærere, eventuelt rektor/avdelingsleder/sosiallærer.
 - Kontaktlærer er ansvarlig for at tiltakene iverksettes og gjennomføres
 - Aktivitetsplaner drøftes på trinnmøtet hver uke
 - Evalueringsskjema med elev og foresatte gjennomføres etter omtrent 4 uker. Vi bruker evalueringsskjema.
 - På bakgrunn av evalueringen blir det enighet om hvorvidt aktivitetsplanen skal avsluttes eller ikke. Dersom eleven opplever å ha det trygt, kan planen avsluttes. Dersom eleven fremdeles ikke har det trygt og godt på skolen, skal det lages ny aktivitetsplan med tiltak.
 - Nye tiltak og evalueringsskjema blir avtalt, helt til eleven har det trygt.
- Rektor følger opp at tiltakene blir gjennomført og evaluert. Dersom foresatte eller elev mener at skolen ikke har gjort nok for å stoppe krenkelser, kan saken meldes til Statsforvalteren. Før en melder saken til Statsforvalteren må en ha tatt opp saken med rektor, og det må ha gått minst en uke fra saken ble tatt opp.

Aktivitetsplan og dokumentasjonsplikt

En aktivitetsplan er dokumentasjon på hvordan skolen oppfyller aktivitetsplikten. Skolen har et krav om å opprette og iverksette en aktivitetsplan for tiltak som settes inn i en sak.

Skolen bruker Oslo Kommune sine maler i dokumentasjonen:

- Grunnlag for dokumentasjonsplikten
- Aktivitetsplan
- Evaluering av aktivitetsplan

Malene ligger på Tavla.

Aktivitetsplanen og evalueringen skal arkiveres og sendes hjem.

Krenker/mobber og foresatte er ikke juridiske parter i saken. Den som er klaget inn i saken skal få informasjon om dette. Vedkommende elev/foresatt har krav på å komme med sin versjon (kontradiksjon). Dette skal dokumenteres. Vi skriver ikke navn på andre barn i aktivitetsplaner. Vi bruker begrep som utøvende elev, mobber eller krenker. Anonymisering må ikke gå utover forståelsen av problemet.

Skjerpet aktivitetsplikt - når voksne krenker barn

Ifølge Opplæringsloven §12-5 har ansatte i skolen en skjerpet aktivitetsplikt dersom en

voksen krenker barn. Skjerpet aktivitetsplikt innebærer at dersom en ansatt får mistanke om

eller kjennskap til at en annen ansatt krenker en elev, skal vedkommende varsle rektor samme dag. Rektor informerer skolesjefen. Dersom det er en i ledelsen ved skolen som står bak krenkelsene, skal skoleeier varsles direkte av den som fikk mistanke om eller kjennskap til krenkelsene. Undersøkelse og tiltak skal settes i verk. Det er viktig å høre på eleven sin oppfatning av situasjonen, på samme måte som det er viktig å høre på den ansatte. Kravet om at saken skal håndteres raskt, må ikke gå ut over en forsvarlig prosess.

Videre saksgang etter varslingen:

- Rektor undersøker saken gjennom samtale med elev, foresatte, den ansatte og andre involverte.

- Rektor informerer den ansatte om videre saksgang.

Dersom undersøkelsen viser at ingen krenkelse har skjedd:

- Dokumentasjon på at ingen objektiv krenkelse har skjedd arkiveres i elevens mappe i websak.

- Rektor følger opp den ansatte

Dersom undersøkelsen viser at ingen krenkelse har skjedd, men at eleven likevel er utrygg på den voksne:

- Det settes inn egnede tiltak basert på undersøkelsen (aktivitetsplan)

- Rektor følger opp den ansatte

Dersom undersøkelsen viser at en krenkelse har skjedd:

- Saken behandles som personalsak.